

AZ MNASZ SPORTBÍRÓK ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSI KÓDEXE 2009

I. Meghatározások

Ezen kódex az MNASZ alapszabálya alapján létrehozott Sportbírói Kollégium működésére vonatkozik.

A kódex az FIA sportszabályai és az MNASZ érvényes szabálykönyve alapján készült, és ennek alkalmazása valamennyi hazai autósport rendezvényen kötelező. A kódex szervesen csatlakozik az MNASZ egyéb szabályaihoz, így az itt szereplő előírások vonatkozó részeinek betartása az MNASZ tisztségviselőire vonatkozóan kötelező.

A kódex alkalmazása alól egyedi esetre felmentést csak az MNASZ Intéző Bizottsága adhat.

Jelen kódex évente megjelenő módosításokkal együtt érvényes, az Intéző Bizottság által kiadott visszavonó határozatig.

1.1 AZ MNASZ FELADATA

(Részletesen lásd az MNASZ Alapszabályában!)

A Magyar Nemzeti Autósport Szövetség egyik legfontosabb feladata, hogy a magyarországi autósport tevékenységet szakmai szempontból irányítsa, szabályokat alkosson, azok betartását biztosítsa és ezen szabályok alapján tegye lehetővé sportágak éves bajnokságainak, valamint egyéb sportrendezvényeknek a lebonyolítását. Ezen feladatát és jogait többek között a bíróküldésen keresztül gyakorolja.

Ezért az MNASZ Szervezeti és Működési Szabályzat vonatkozó előírásait a sportbíróknak meg kell ismerniük és működésük során be kell tartaniuk.

Az egyes versenyeken közreműködő sportbírókat, beleértve a verseny vezető sportbíróját (versenyigazgató) is a jelen kódexben előírtak figyelembevételével minden esetben a Szövetség küldi ki, ezért a bírók tevékenységük végzése során saját reszortfelelősüknek, végső soron a versenyigazgatónak tartoznak felelősséggel.

1.2 SPORTSZABÁLYOK ALKALMAZÁSA ÉS VÉGREHAJTÁSA A VERSENYEKEN

Az Intéző Bizottság a Bírói Kollégiumon keresztül a Szövetség versenynaptárában szereplő eseményekre, a sportszabályokban előírt feladatok végrehajtására sportbírókat bíz meg. A bírók kiküldésekor minden esetben figyelembe kell venni az FIA, az MNASZ valamint a jelen kódex III. fejezet 3.2 pont előírásait.

Az 1.1. pont alapján kiírt és megrendezett versenyek:

- szabályszerű,
- szakszerű és
- sportszerű lebonyolításáért az adott versenyre megbízott sportbírók a felelősek.

A szabályszerűség biztosítása érdekében az MNASZ az alábbi dokumentumokat adja ki:

- Szabálykönyv,
- Sportágak éves bajnokságainak alapkiírása,
- Jelen működési kódex,
- MNASZ főtitkári körlevelek.

Az MNASZ titkársága biztosítja a fenti dokumentumok eljuttatását a Sportbírói Kollégium Vezetőségéhez (Sportbírói Bizottság, a továbbiakban SBB) és az SBB által meghatározott területi szervekhez. Ezen túl a felkészülés elősegítése érdekében az éves alapkíírások megalkotását és jóváhagyását követően soron kívül, elektronikus formában a Titkárság eljuttatja azokat az SBB vezetőjének.

1.3 A SPORTBÍRÓI KOLLÉGIUM

A sportbírói ismeretek birtokában lévő személyek összefogására, kollektívába szervezésére az MNASZ Sportbírói Kollégiumot hoz létre. A Kollégium tagja valamennyi az adott évre érvényes azonosító kártyával rendelkező sportbíró.

A Kollégium munkájának irányítását az SBB végzi, mely az Alapszabályban és az SZMSZ-ben rögzítettek szerint, tevékenységéért kizárólag az Intéző Bizottságnak felel.

Az MNASZ sportbírók legfelsőbb szerve az SBB, amely:

- az MNASZ Elnöksége által megbízott vezetőből,
- az Intéző Bizottság (továbbiakban IB) által a vezető javaslata alapján jóváhagyott vezetőségi tagokból áll.

A vezetőség az egyes szakágak munkájának segítése és a bírókkal történő kapcsolattartás érdekében minden szakághoz bírói összekötőt küld ki. A szakágak vezetőinek az éves bírói képzés és az együttműködés elősegítése érdekében a megalkotandó szabályok kialakítása során az összekötővel konzultálniuk kell.

1.3.1 Az SBB feladata

- a „Sportbírók Általános Működési Kódex”-nek elkészítése, az Intéző Bizottság felé jóváhagyásra benyújtása,
- a működési kódex szerint a Kollégium munkájának szervezése, irányítása és értékelése,
- a sportbírók nyilvántartása, a területi bírói szervekkel való kapcsolattartás,
- a sportbírók általános szakmai képzése,
- éves vezetőbírói és kiemelt szakmai képesítési névsorok összeállítása,
- a szakági bírói összekötőkön keresztül a szakágak versenyeire történő bíróküldés, a szakági továbbképzés koordinálása,
- a vezetőbíró küldésen keresztül a megfelelő bírói létszám biztosítása az MNASZ által jóváhagyott rendezvényekre.
- az MNASZ titkárságával történő kapcsolattartás,
- a nemzeti sportszabályzat előkészítési munkálataiban való részvétel,
- a Sportbírói Kollégium éves költségvetésének elkészítése,
- beszámolás a Sportbírói Kollégium tevékenységéről, a sportbírók helyzetéről,
- a nemzetközi sportszakmai szemináriumokon résztvevők személyének meghatározása az IB-vel történt egyeztetés alapján.
- belső etikai és vizsgáló albizottságot létrehozni és működtetni, amely lefolytatja a hatáskörébe utalt fegyelmi és etikai eljárásokat

1.3.2 Az SBB hatásköre

- bírói azonosító kártyák kiadása, azok érvényesítése, szükség szerint bevonása,
- az IB által jóváhagyott költségvetés szerinti gazdálkodás,
- javaslattétel a különböző sportbírói felszerelések és időmérő berendezések beszerzésére, azok szövetségi hitelesítésére,
- véleményezés és javaslattétel a nemzeti sportszabályzat kialakításánál,
- a megbízott SBB vezető személyén keresztül részvétel az IB munkájában.

1.4 BÍRÓI MEGHATÁROZÁSOK

1.4.1 A sportbírók jegyzéke

Sportbíróknak a következő személyeket nevezzük:

- versenyigazgató (vezetőbíró) és annak kinevezett helyettese,
- részlegvezető sportbírók
- értékelők, időmérők, körszámolók,
- adminisztratív átvevők,
- depó - box sportbírók,
- pályabírók és jelzésadók,
- előnyszámító-, rajt-, cél-, tény-, ellenőrző bírók
- technikai ellenőrök (külön szabályzat szerint),

1.4.2 Képesítések, funkciók

Szükséges képesítések:

Az egyes versenyek versenyigazgatóját az IB által jóváhagyott éves listából kell kiválasztani. Az egyes vezetőbírók személyét csak az SBB-vel történt egyetértésben lehet a listára felvenni.

Vezetőbíró kizárólag az SBB által erre a célra tartott továbbképzésen sikeresen részt vett személy lehet. Az SBB a vezetőbírói névsort szakáganként állítja össze.

Részlegvezetői funkciót az a sportbíró végez, aki valamely elkülönült sportbírói tevékenységi területet irányít és legalább 3 beosztott bíró tartozik hozzá. A részlegvezetői funkciókat betöltők személyéről a szakági irányelvek alapján a versenyigazgató dönt.

Az egyes speciális sportbírói feladatok betöltéséhez az SBB, az adott Szakági Bizottsággal egyetértésben külön képesítést írhat elő, ilyen esetekben csak a megfelelő képesítéssel rendelkező bírók közül választhat a versenyigazgató.

Egyéb feltételek:

A bírónak munkavégzésük során a rendezvénnyel, a résztvevőkkel, a kereskedelemmel, vagy az iparral semmilyen olyan kapcsolatuk nem lehet, amelyek alapján közvetlenül, vagy közvetetten az adott versenyeredményből hasznot húzhatnának.

Egy személy által betöltött több funkció:

A rendezvényeken a rendezőbizottság döntése alapján ugyanaz a személy az előzőekben felsorolt funkciók közül többet magára vállalhat, feltételezve, hogy minden egyes feladathoz a megfelelő képesítéssel rendelkezik. Egy adott verseny rendezői, feladatát végző személy nem lehet azonos ugyanazon verseny sportfelügyelőjével, vagy vezetőbírójával.

1.4.3 Sportbírói tevékenység alapfeltételei

Az MNASZ versenyrendszerében sportbírói tevékenységet végezhet az a magyar állampolgár:

- akinek életkora 18-70 év közé esik,
- az MNASZ bírói tanfolyamát eredményesen elvégezte, és a vizsgabizottság előtt érvényes vizsgát tett (gyakorló sportbíró), a mellékelt Oktatási szabályzatnak megfelelően és
- érvényes éves azonosító kártyával rendelkezik, melyhez az éves továbbképzésen részt vett és annak díját befizette.

- A 70. életévüket betöltött sporttársak csak az SBB által egyedi elbírálás alapján és jóváhagyott módon bírászkodhatnak.

Más sportágakhoz történő kapcsolódás érdekében elsőként az SBB kiállítja a „Játékvezetői versenybírói igazolványt”, akik ilyenekkel már rendelkeznek, azok részére az SBB bejegyzí az autósportban történő regisztrációt, mely azonban csak a sporttárs azonosítására szolgál. MNASZ sportbírói tevékenységet a tárgyévben csak érvényes azonosító kártya birtokában szabad végezni az MNASZ versenynaptárában szereplő versenyeken. Sportbírók az MNASZ által tiltott versenyen bíróként nem vehetnek részt.

A sportbírónak az MNASZ NK+OB versenynaptárában szereplő rendezvényeken magánál kell hordania a tárgyévre érvényesített azonosító kártyáját, melyet a rendezvény ideje alatt, jól látható helyen viselnie kell. Ugyanígy kötelező viselnie az MNASZ Sportbíró feliratú azonosító számmal ellátott mellényt is. Nem viselhető az azonosító kártya és a „Sportbíró” feliratú mellény az MNASZ versenynaptárában nem szereplő eseményeken. A regisztrált versenyek esetében az MNASZ általános szabályainak vonatkozó része érvényes.

Más nemzet ASN-je által kiadott érvényes bírói igazolvánnyal (licenccel) rendelkező külföldi állampolgárságú személy hazai versenyekre beosztható, amennyiben ezen kódexben és a magyar sportszabályokban foglaltakat tudomásul veszi és ezek alapján jár el. A beosztás feltétele továbbá az idegen ASN hozzájárulása ahhoz, hogy az érintett az adott versenyen sportbírói tevékenységet végezhesen.

Külföldön az MNASZ sportbírói, sportbírói tevékenységet csak a SBB engedélyével és feltételeivel folytathatnak. Az ezt megszegőkkel szemben az SBB Etikai és vizsgálóbizottsága jár el.

II. Versenyrendezési előírások bírói szempontból

Az egyes versenyek lebonyolítására az MNASZ engedélyét és jóváhagyását az adott szakág vezetője adja meg.

2.1 ENGEDÉLYEZTETÉS

A rendezőnek az egyes versenyekre szóló versenykiírást az MNASZ szabálykönyvének, és az adott versenyág éves alap-versenykiírásának figyelembevételével kell elkészítenie.

A versenykiírást az alábbi dokumentumokkal együtt a Sportbírói Bizottság vezetőjének a verseny előtt 45 nappal meg kell küldeni:

- pályalicenc vagy pályarajz,
- sportbírói igény (funkciók szerinti bontásban),
- versenyigazgató (vezetőbíró) személye, melyet az adott évre az IB által elfogadott listából választhat és a verseny előtt legalább 60 nappal egyeztetette azt a SBB vezetőjével,
- előzetes biztonsági és sportbírói terv

A rendezvény valamennyi sportszakmai dokumentációját a rendező őrzi meg, legalább az adott évre vonatkozó hivatalos éves eredménylista jóváhagyásának időpontjáig. Az archiválás elvégzése érdekében a versenyt követően a versenyigazgató a rendezővel közösen állítja össze a megőrzendő anyagot.

2.2 BÍRÓIGÉNYLÉS

A bíróigénylésnek pontosan tartalmaznia kell - a megfelelő versenyágankénti alaplétszám és a pályalicenc figyelembe vételével - az igényelt bírók létszámát és a funkciókat, amelyre alkalmazni kívánják.

A sportbírói igényléssel egyidejűleg a rendezőnek közölnie kell a bírói költségtérítések fizetésének helyét és idejét. A kifizetésnek az esemény végét követő hat naptári napon belül meg kell történnie.

Amennyiben a rendező biztosítani kíván – megfelelő minősítéssel és gyakorlattal rendelkező - sportbírókat a versenyre, úgy azt a bírói igényen fel kell tüntetni, a következő módon:

- a beosztani kívánt bíró neve,
- igazolvány száma,
- funkció, amelyre beosztani kívánják.

Bíróigénylés hiányában a vezetőbírónak jogában áll a rendezvényt megelőző 21. naptól kezdve a Szövetség szabályait figyelembe véve saját hatáskörben a bírói beosztást elkészíteni.

2.3 SPORTBÍRÓK KÖLTSÉGTÉRÍTÉSE

A sportbírók munkájukat társadalmi megbízatásként végzik. A sportbírói tevékenység végzéséért időalapú költségtérítést kell fizetni.

A sportbírói tevékenység összesítését és igazolását a versenyigazgató, vagy az általa megbízott személy készíti el. Az elszámolást és az előírt nyomtatványok alkalmazását a kifizető végzi az érvényes sportbírói költségtérítés mértékének megfelelően (valamint az érvényben lévő egyéb kifizetési szabályok szerint, pl. a gépkocsi használat).

A sportbírói tevékenység igazolását a versenyigazgatónak - amennyiben megbízott személy készítette, a készítőnek is - alá kell írnia.

A sportbírói költségtérítés mértékét az MNASZ díjtáblázata tartalmazza.

A sportbírói költségtérítés óradíja egységes, minden sportbíróként működő személyt a teljesített és megkezdett órák után megillet.

A versenyigazgató (vezetőbíró) 200 % pótdíjra jogosult, a részlegvezetőket 100 % pótdíj illeti meg.

Gyakorló bírók a sportbírói alapidíj 80 %-át kapják, a kisegítő bírók az alapidíj 75 %-át kapják.

A rendező kötelessége a sportbírók részére a rendezvény helyszínére, illetve a működési helyükre történő eljutás biztosítása.

Ez történhet a bírók saját járműveinek igénybe vételével, - km költségtérítés mellett - vagy csoportos szállítóeszkővel, melyet a rendező biztosít.

Olyan versenyeken, ahol a sportbírók szétszórtnan, kisebb csoportokban működnek (pl. rallye) a csoportos kiszállítás nem megengedett, itt működési helyszínenként legalább egy, de 3 főként egy - egy személyszállításra alkalmas jármű helyszínre jutását biztosítani kell.

Egy helyszínhez kötött eseményen (pl: pályaversenyek) utazási költségtérítés legalább 3 főként egy gépkocsi részére jár. Ennél kevesebb fő együtt utazása esetén a teljes díj arányos részét (pl: 66, 33 %-át) kell elszámolni.

Fentiekől függetlenül önálló gépkocsi költségtérítésre jogosult a versenyigazgató, továbbá minden olyan tisztségviselő, akinek a verseny lebonyolítása során a gépkocsi igénybe vételére folyamatosan szüksége van.

A gépkocsi vezetője részére az oda- és visszaútra a teljes megtett táv figyelembe vételével 100 km feletti igénybe vétel esetén megkezdett 100 km-ként egy óra alapidíjat kell elszámolni

Az utazási költségtérítés km-enkénti mértéke a mindenkor MNASZ szabályokkal egyező.

2.4 SZÁLLÁS

Abban az esetben, ha a verseny helye legkorábban reggel 6 órai indulás esetén az első hivatalos esemény megkezdését megelőző egy óra időpontra nem közelíthető meg, akkor a rendező köteles a sportbírók részére szállást biztosítani.

Két vagy több napos verseny esetén a gazdaságosság és a fenti előírás figyelembevételével mellett kell a rendezőnek a sportbírók elhelyezését megállapítani.

Szállás biztosítása esetén a rendezőnek a sportbírói igényben tájékoztatást kell adnia az elhelyezés körülményeiről, (szobák száma, fekvőhelyek száma, komfortosság stb.) valamint a szállás helyéről és elfoglalási lehetőségéről.

2.5 ELMARADT RENDEZVÉNY

Abban az esetben, ha egy rendezvény elmarad, de a sportbírók megjelentek a számukra megadott időben és módon, a verseny helyszínén, úgy a rendező köteles 3 óra alap bírói költségtérítési díjat kifizetni, valamint az utazási költséget a szabályoknak megfelelően téríteni.

Amennyiben a rendezvény felügyelői, vezetőbírói döntésre, rendezői hibára, vagy egyéb körülményre (pl. időjárás) való tekintettel megszakad, úgy a 2.3. pontban meghatározott kifizetési kötelezettség időarányos része terheli a rendezőt.

2.6 TÁRGYI FELTÉTELEK

Az egyes rendezvényekre a szakágak által kiadott alap-versenykiírásnak és a szabálykönyvnek a megfelelő rendezvényre vonatkozó előírásai szerint a tárgyi feltételeket a rendezőnek kell biztosítani (pl. kordonszalagok, asztal, szék, zászlók, nyomtatványok, stb.). A bírók ezek biztosítására nem kötelezhetők, de segítséget nyújthatnak.

Verseny közben a pályának és az egyéb feltételeknek a versenyzésre alkalmas állapotra történő visszaállításában a bírónak, a rendezők részére segítséget kell nyújtaniuk.

2.7 TEVÉKENYSÉGGEL ELTÖLTÖTT IDŐ

A tevékenység kezdete: a sportbíróknak a felállítási (működési) helyén történő rendelkezésre állás (általában a verseny kezdete előtt minimum 1 órával), a tevékenység vége: a felállítási hely elhagyásának időpontja.

Az egyes rendezvényeket úgy kell megtervezni, hogy a bírói foglalkoztatás a 12 egybefüggő órát ne haladja meg. Az oda- és visszaúttal együtt 16 óránál tovább a sportbírókat igénybe venni nem szabad. Kivétel ez alól a vis major esete.

A 2.3 - 2.7 pontokban foglaltaktól eltérni csak abban az esetben lehet, ha a rendező azt a rendezvény sportbírói igényével egyidejűleg közli és az eltéréssel az érintettek egyetértenek, és azt tudomásul vették. A rendező és a sportbírók közötti valamennyi információ áramlásért a versenyigazgató felel.

III. A bírói működés

3.1 ÁLTALÁNOS SZABÁLYOZÁS

Az MNASZ sportbírója az autósport versenyek szabályos és sportszerű lebonyolításának letéteményese.

Ezért a sportbíró a rendezvény teljes időtartama alatt köteles úgy viselkedni, hogy tetteivel és fellépésével minden esetben a nyugodt, következetes, korrekt szabályszerűséget jelezze, biztosítsa.

A sportbíró alapvető feladata a sport szakszerű szolgálata, ezért minden ténykedését, magatartását ez jellemezze.

A sportbíró tevékenységének időtartama alatt szeszszitalt nem fogyaszthat, annak hatása alatt nem állhat!

Tevékenységben korlátozó hatású betegségben szenvedő, vagy ilyen gyógyszer hatása alatt álló sportbíró erről a tényről részlegvezetőjét tájékoztatni köteles, aki ilyenkor a bírót a tevékenysége alól felmentheti.

A sportbíró öltözéke minden esetben feleljen meg a rendezvény rangjának. Ruházatát úgy válassza meg, hogy az a rendezvényen betöltött feladathoz alkalmas legyen, úgy időjárás, mint környezeti szempontból. Fürdőruhában vagy hiányos öltözékben sportbírói tevékenységet végezni TILOS !

A rendezvény megkezdését megelőzően az egyes szakterületek vezetői (reszort-felelősök) kötelesek a bírók alkalmasságát ellenőrizni, valamint a hozzájuk beosztott bírót tájékoztatni konkrét feladatukról.

A sportbíró működési ideje alatt csak az őt irányító vezetőknek, illetve a vezetőbíróknak tartozik felelősséggel, csak tőle kaphat utasítást. Minden jelentési kötelezettségét a reszort-vezetője felé kell megtennie.

A rendezvény teljes ideje alatt a bíró köteles a beosztásának megfelelően tevékenykedni.

Szabálytalanságra a bíró nem adhat engedélyt a versenyzőknek, az így adott engedély érvénytelen.

3.2 TISZTSÉGVISELŐK ÉS FELADATAIK

A bíróküldés a versenyigazgató személyének kijelölésén keresztül valósul meg. A Bírói Bizottság által összeállított vezetőbírói (versenyigazgatói) listát minden naptári év elején az Intéző Bizottság hagyja jóvá. Ezt a listát Főtitkári körlevélben és az MNASZ honlapján (www.mnasz.hu) is közzé kell tenni.

Az egyes versenyek versenyigazgatóit a rendező a listán szereplő személyek közül a mindenkor Szabálykönyv alapján kéri fel.

E feladat gyakorlása érdekében az egyes versenyek engedélyezését megelőzően az engedélyezőnek a SBB vezetőjével a versenyigazgató személyét illetően konzultálni kell.

A rendezvény további sportbíróit a takarékosági és alkalmassági szempontokat figyelembe véve, a versenyigazgató választja ki.

Az egyes versenyek kötelező bírói tisztségviselőit, illetve minimális bírói létszámát a szakágak éves alap-versenykiírásainak kell tartalmaznia.

3.2.1 A VERSENYIGAZGATÓ KÖTELESSÉGEI

A versenyigazgató segítőkre támaszkodhat, távolléte idejére ideiglenesen helyettesítést jelölhet ki.

Amennyiben a rendezvény több versenyt ölel fel, mindegyik számára külön meg kell nevezni a versenyigazgatót.

A versenyigazgató felelős a rendezvény hivatalos programnak megfelelő, szabályos lebonyolításáért.

Feladatai a következők:

- köteles a rendezvényt megelőző legalább 30. naptól kezdve a rendezővel a kapcsolatot tartani és folyamatosan meggyőződni arról, hogy az előkészítés során a sport-szakmai előírások betartásra kerülnek, illetve a szükséges hatósági

engedélyek rendelkezésre állnak, ennek keretében a rendezővel közösen véglegesíti és aláírják a sportbírói és biztonsági tervet,

- együttműködve a polgári és nem polgári rendfenntartókkal, akiket a hatóságok elő-írtak, biztosítani a versenypálya területén a rendet és biztonságot,
- meggyőződni arról, hogy valamennyi sportbíró és eszköze a helyén van (hiány esetén a sportszabályoknak megfelelően dönt a rendezvény folytathatóságát illetően),
- meggyőződni arról, hogy valamennyi sportbírói tevékenységhez a szükséges minősítéssel és igazolvánnyal rendelkezik,
- ellenőrizni és ellenőriztetni a versenyzőket és azok járműveit, megakadályozni, hogy a kizárt, felfüggesztett, vagy eltiltott nevező, versenyző, vagy versenygép olyan versenyen részt vegyen, melyre nincs minősítése, illetve engedélye,
- meggyőződni arról, hogy valamennyi jármű és résztvevő, a programnak megfelelő, megkülönböztető jelzésekkel (rajtszámokkal) legyen ellátva,
- meggyőződni arról, hogy a versenygépeket a benevezett versenyzők vezetik és a versenygépeket megfelelően sorolták-e be,
- a versenygépeket a rajtvonalig felvezetni, ezeket az előírt sorrendben felállítani, megadnia az indítási engedélyt, vagy szükség esetén megadni az indítási jelet,
- a szabályokban lefektetett módon koordinálni a technikai ellenőrök munkáját,
- a sportfelügyelőnek a programváltozásokról javaslatot terjeszteni elő, valamint jelenteni a résztvevők által elkövetett szabálytalanságokat, hibákat, illetve az általuk benyújtott óvásokat,
- átvenni a fellebbezéseket és óvásokat, és azokat haladéktalanul továbbítani a sportfelügyelőkhöz. A döntésekről az érdekelteket értesíteni,
- összegyűjteni az időmérők, adminisztratív és technikai átvevő sportbírók, a ténybírók, a technikai ellenőrök és a pályabírók jegyzőkönyveit, jelentéseit, valamint a végeredmény kiértékeléshez szükséges valamennyi adatot, minden hivatalosan kiadott információt aláírásával igazolni,
- a sportszabályokban előírt eredményeket, hivatalos közleményeket jóváhagyás végett a sportfelügyelők elé terjeszteni,
- mindent előkészíteni, ami a zárójelentés összeállításához szükséges, a rendezővel közösen gondoskodni arról, hogy a sportesemény valamennyi dokumentuma archiválásra kész állapotba kerüljön,
- köteles az eseményről versenyigazgatói jelentést (melléklet szerint), valamint teljes sportbírói listát készíteni és azt a SBB vezetőjének továbbítani; a jelentésből egy példányt a szakágvezető kap (mindkét dokumentum elektronikus formában az MNASZ titkárságán keresztül kerül továbbításra),
- minden, a Szabálykönyvben a megfelelő sportrendezvényekre az itt felsorolt általános szabályokon túl előírt, további feladat végrehajtása.

Az SBB a szakágak minimális bírói létszámainak összeállításában közreműködik. Amennyiben az eseményre rendezvényigazgató (race director) kerül kijelölésre, úgy az FIA Nemzetközi Sportkódex és az adott verseny/sorozatverseny kiírása szerinti előírásokat kell figyelembe venni, a versenyigazgatónak a rendezvényigazgatóval az ott közölt előírások szerint kell együttműködnie.

3.2.2 TÖBB BÍRÓT IRÁNYÍTÓ VEZETŐK FELADATAI

- Feladatuk, hogy az adott területre beosztott bírók tevékenységét közvetlenül irányítsák és ellenőrizzék,
- a beosztott bírók munkájáról, tevékenységéről a vezetőbíró tájékoztassák,
- az adott versenyre vonatkozó biztonsági tervben név szerint szerepelnek

3.2.3 RÉSZLEGVEZETŐK

- a szakágak sajátosságainak megfelelően nagyobb sportbírói szervezeti egységek munkáját önállóan szervezi, a tevékenységek végzését előkészíti, a területet önállóan, felelősséggel vezeti,
- beosztásában kizárólag a versenyigazgató irányítása alatt áll,
- munkájukat az egyes szakági előírásoknak megfelelően csak külön az adott feladatra vonatkozó speciális képzés elvégzése után végezhetik,
- nevük a megfelelő szakképzés elvégzése után az SBB által közölt listán szerepel

3.2.4 AZ IDŐMÉRŐK, ÉRTÉKELŐK FELADATAI

- A verseny kezdete előtt általában egy órával jelentkezniük kell vezetőjüknel, aki a számukra szükséges útmutatásokat megadja,
- megadják az indítási jelet, ha a verseny vezetőjétől erre megbízásuk van,
- az időméréshez csak az ASN által engedélyezett, időmérő eszközt szabad alkalmazniuk, az engedélyezett eszközök listáját a Bírói Bizottság minden év elején közzéteszi,
- valamennyi versenyzőnek az adott pálya, vagy pályaszakasz teljesítéséhez felhasznált idejét kell mérniük,
- az értékelési programokat, dokumentumokat, valamint az időmérő jegyzőkönyvet saját felelősségükre kell vezetniük, illetve összeállítaniuk, és valamennyi szükséges kiegészítéssel ellátva - a versenyigazgatónak, rekordkísérlet esetén közvetlenül az ASN-nek - megküldeni,
- az eredeti időmérő jegyzőkönyveket a versenyigazgatónak adják át,
- az időket és az eredményeket csak a sportfelügyelővel vagy a versenyigazgatóval, illetve közvetlen vezetőjükkel közölhetik, hacsak más utasítást nem kaptak,
- munkájukat az értékelésvezető, vagy az időmérők vezetőjének irányítása alatt végzik, aki az általuk kiadott adatokat aláírásával igazolja
- kötelesek az értékelés során az adott szakági előírásoknak megfelelő eredménylistákat készíteni és azt a versenyigazgatónak továbbítani
- munkájukat az egyes szakági előírásoknak megfelelően csak külön az adott feladatra vonatkozó speciális képzés elvégzése után végezhetik, a sikeres képzést követően az időmérők részére az SBB időmérő (timekeeper) licencet állít ki (a névsor a megfelelő szakképzés elvégzése után az SBB által közölt listán szerepel)

3.2.5 AZ ADMINISZTRATÍV ÁTVEVŐK KÖTELESSÉGEI

- feladatukat képezi a versenyzők és vezetők okmányaira (jogosítványok, versenyvezetői igazolványok, biztosítási okmányok, stb.) vonatkozó ellenőrzések elvégzése,
- tevékenységük eredményét csak a verseny vezetőbírójának adhatják meg minden közvetítő kizárásával,
- saját felelősségükre elkészítik a jegyzőkönyvet, és aláírva a vezetőbírónak továbbítják.
- Az adminisztratív átvevők irányítására külön részlegvezető bízható meg, vagy erre a feladatra a verseny titkára is kijelölhető.

3.2.6 A DEPÓ (BOX) SPORTBÍRÓK FELADATAI

Feladatuk, hogy ellenőrizzenek a depóban (boxokban) minden olyan tevékenységet, amelynek a versenygépeknek verseny alatti ellátásához tartoznak, valamint felügyelnek a versenykiírás rendelkezéseinek betartására.

Munkájukat a depó (box) vezető irányítása alatt végzik, vagy közvetlenül a verseny vezetőbírója alá vannak rendelve. Azonnal kötelesek jelenteni bármely versenyző, szak-vezető, szerelő vétségét.

Minden verseny végén munkájukról szóban vagy írásban, a kapott utasítás szerint be kell számolniuk.

3.2.7 A PÁLYABÍRÓK ÉS JELZESADÓK FELADATAI

Kötelesek a pályaszakasz részükre kijelölt helyén tartózkodni, amelyet a verseny vezetőbírója vagy a rendezőbizottság a verseny vezetőbírójának jóváhagyásával jelölt ki. A rendezvény kezdetétől valamennyien a pályabírók vezetője alá tartoznak, és ezeknek azonnal, minden rendelkezésére álló eszközzel (távbeszélő, rádió, jel, futár stb.) valamennyi balesetet vagy fontos és rendkívüli eseményt jelenteniük kell, amely az ellenőrzésük alá tartozó pályaszakaszon bekövetkezett.

A jelzésadók a jelzőzászlókkal adandó jelzésadással vannak megbízva. A jelzésadói tevékenységet a pályabírók is elláthatják.

A zászlókezelőknek, vagyis jelzésadóknak a pálya mentén úgy kell elhelyezkedniük, hogy a versenyzők őket akkor is jól láthassák, ha zászlókkal nem jeleznek, mert ez jelenti a versenyzők számára azt a biztonságérzetet, hogy a pálya teljes hosszában kellő ellenőrzés alatt áll.

(Célszerű a zászlókezelőket a ruházatukon viselhető, nagyméretű, feltűnő jelzéssel ellátni.)

A pályabírók minden verseny végén az általuk észlelt eseményekről írásbeli tájékoztatást adnak a pályabírók vezetőjének.

A verseny alatt, amennyiben a verseny vezetőbírójától más utasítást nem kapnak, a pályabírók az ellenőrzési pontjaikon áthaladó versenyzők sorrendjét rögzítik, mégpedig körpályás versenyen körönként.

Ezt a dokumentumot a verseny végén a verseny vezetőbírójának átadják.

3.2.8 EGYÉB BÍRÓI FELADATOK

Rajtbírók

A rendezőbizottság az indítás ellenőrzéséhez egy vagy több sportbíró is alkalmazhat. Ezek a sportbírók a verseny vezetőbírójának azonnal írásban jelenteni kötelesek az általuk megállapított hibás rajtot.

Célbírók

Megállapítják a befutók célvonalon való áthaladásának sorrendjét, szükség esetén a versenyzők részére a befutást (leintéssel) jelzik.

Ténybírók

Olyan versenyeken, ahol el kell dönteni, hogy a versenyző érintett vagy áthaladt egy meghatározott vonalon vagy versenykiírásban rögzített hasonló jellegű feltételek végrehajtásának megállapítására - egy vagy több ilyen tény megállapítására - ténybírókat kell kijelölni. A bírók kifejezetten csak a bekövetkezett eseményeket rögzíthetik, feltételezéseket nem jegyzőkönyvvezhetnek, illetve következtetéseket nem vonhatnak le.

Ellenőrző bírók

Külön ellenőrző bírókat lehet kijelölni a versenyzőknek a versenypályán történő szabályos magatartásának ellenőrzésére vonatkozóan. Ezen bírók közvetlenül a versenyigazgató hatáskörébe tartoznak, jelentéseiket közvetlenül a versenyigazgatónak tartoznak megtenni, aki a jelentéseket a Felügyelő Testület felé továbbítja. Szakági előírás szerint ezen bírók külön listáról kerülnek kiválasztásra.

Rajter

A rendezvénynek megfelelő indítási szabályok szerint a versenyzők részére a rajtjelet adja meg.

Körmutató, körszámlálók

Körpályás versenyeken a rajttól és az első versenyzőtől kezdődően, a hátralévő körök számát mutatja.

A körszámlálók a verseny rajtjától kezdődően folyamatosan regisztrálják a rajtvonalon áthaladó versenyzők rajtszámát és az áthaladás sorrendjét.

Felállási helyük: a rajtvonal.

Előnyszámítók kötelességei

Az előnyszámítóknak (handicap számítók) a nevezés lezárása után az előnyöket a kiírás rendelkezései szerint meg kell határozni. Nem szabad megfedkezniük arról, hogy az előnyt egy előző verseny eredménye alapján esetleg meg kell változtatni és ezt az előnyt kell megadni.

Kisegítő bírók

Nem önálló bírói feladatokra, vagy rendezői teendők kisegítésére egyéb közreműködők is kinevezhetők, akik gyakorló bírók is lehetnek.

Minden bíróhoz segítő is kijelölhető, aki a bíróknak munkájában segít, vagy szükség esetén ideiglenesen helyettesíti őket. A végleges bírói döntést, vagy megállapítást csak a bírók hozhatnak. A segítő nem minősül bírónak.

3.2.9 TECHNIKAI ELLENŐRÖK

A technikai ellenőrök nyilvántartását, működési szabályaik meghatározását, versenyekre történő kijelölésüket a Technikai Bizottság végzi külön szabályzat szerint.

3.2.10 A BÍRÓI TÉNYKEDÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

Filmkamerák, fényképezőgépek

A bírói döntések megkönnyítésére fényképezőgép, vagy egyéb készülék alkalmazása csak akkor megengedett, ha a készülék a verseny rendezőségének hivatalos ellenőrzése alatt áll. Egyéb filmező vagy fényképező készülékkel, vagy hasonlókkal készített felvételeket nem lehet figyelembe venni.

Amennyiben a fent nevezett készüléket hivatalosan használják, a bírók csak így nyert felvételek kiértékelése után hozhatják meg döntéseiket.

Óvások

A célbírók és ténybírók olyan jelentése ellen, amelyet a beosztásukban hoztak, nincs helye óvásnak.

Az ezek alapján hozott döntéseknél figyelembe kell venni olyan egyéb eseményeket is, amelyek a verseny alatt a pálya bármely pontján történtek.

Ugyancsak nincs helye óvásnak az időmérés ellen.

Tévedések

Ha egy bíró úgy véli, hogy tévedett, helyesbítési javaslatát a vezetőbírónak terjeszti elő.

Mérlegelendő körülmények

A versenykiírásnak tartalmaznia kell azt, hogy az ellenőrző bírók milyen körülményeket kötelesek figyelembe venni jelentésük megtételénél. Ezeket az ellenőrző bírókat a hivatalos programban név szerint fel kell sorolni.

Jegyzőkönyvek

Minden bírónak a saját tevékenységéről folyamatosan jegyzőkönyvet kell készíteni, és azt reszortfelelős vezetőjének át kell adni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell minden olyan lényeges részletet (idő, hely, esemény és körülményei, szükség szerint rajz, ábra), amely alapján megalapozott sportszakmai döntés hozható.

3.2.11 GYORSASÁGI ÉS SPECIÁL SZAKASZOK VEZETŐBÍRÓJÁNAK KÖTELESSÉGEI

- tartózkodási helye a rajthely,
- személyesen felel az adott szakaszon a verseny, sportszerű és biztonságos lebonyolításáért,
- eligazítja a szakasz hozzá beosztott személyzetét,
- ellenőrzi a hírcapcsolat és a mentő gépkocsik meglétét, elhelyezkedését,
- az FIA „H” függelékben foglaltaknak megfelelően együttműködik a szakasz Biztonsági Felelőseivel,
- ellenőrzi a rajt, cél és stop állomás biztonságos települését, a jelzőablak szabályszerű elhelyezését,
- biztosítja az illetékeseknek a pályára hajtás lehetőségét,
- a verseny végén engedélyt ad az állomások zárására,
- összegyűjti a szakasz rajt, cél és stop helyeinek időmérő lapjait, jegyzőkönyveit (záró kocsik hiányában gondoskodik a kijelölt helyre juttatásukról),
- jelentést készít a verseny lefutásáról, értékeli a sportbírók munkáját.
- munkáját az egyes szakági előírásoknak megfelelően csak külön az adott feladatra vonatkozó speciális képzés elvégzése után végezheti, (a nevek a megfelelő szakképzés elvégzése után a Bírói Kollégium által közölt listán szerepelnek)

3.3. TEVÉKENYSÉGEK A VERSENYPÁLYÁKON

a) Körpályás versenyek

A pályabejárás, a pályalicenc kiadás szabályait az egyes szakágak határozzák meg. A bíróknak, de különösen a versenyigazgatónak ezen szabályokat különös figyelemmel kell betartani.

b) Nem körpályás versenyek

A gyorsasági és speciál szakaszokon a bíróknak a sportszabályok előírásain túl az FIA H függelék vonatkozó szabályait is figyelembe kell venniük. A hatáskörükbe tartozó intézkedések meghozatalán túl a tudomásukra jutott problémákat a sportbírók kötelesek a feletteseiknek haladéktalanul jelenteni.

3.4 RALLYE VERSENYEK SPORTBÍRÓI ZÁRÓ KOCSIJA

A kocsiban utazó sportbíró kötelességei (vezető sportbíró vagy személyes megbízottja):

- a verseny mezőnye előtt általában egy órával a sportbírói záró kocsival végighalad az útvonalon, ellenőrzi az egyes állomások szabályszerű felállítását,
- ellenőrzi, hogy a felállítási pontokon a sportbírók helyüket elfoglalták-e, és a magával vitt menetlevél mintát a megfelelő helyen velük igazoltatja,

- hivatalos órájához egyeztetni az állomások óráját (lehetőleg tartalék órákat is vigyen magával),
- kiosztja az esetlegesen utólagosan sokszorosított dokumentumokat (hivatalos rajtlista, végrehajtási utasítások, stb.),
- rendellenesség észlelése (hibás települési állomás, személy és eszköz hiány, stb) esetén intézkedik.

3.5 KÖRPÁLYÁS VERSENYEK VERSENYIRÁNYÍTÁSI HELYE ÉS A PÁLYAELENŐRI POSZTOK

A versenyirányítási hely a verseny ellenőrzésének és irányításának központja. A versenyigazgatót, vagy vezetőbírókat és segítőit minden olyan berendezéssel el kell itt látni, melyek szükségesek ahhoz, hogy ezeket a feladataikat megfelelő körülmények között végezhessék.

A pályának és közvetlen környezetének felügyelete pályaellenőri posztok segítségével történik. Ezeknek a pálya mellett lévő posztoknak legegyszerűbb formájukban is megfelelő méretű, rögzített területnek kell lenni, amely mind a személyzetnek, mind a felszerelésnek védelmet nyújt a versenyautókkal és az időjárással szemben.

A körpályás rendezvényeken a bírók elhelyezkedésére és tevékenységére vonatkozó előírásokat az FIA H függeléke tartalmazza. A sportbíróknak ezen előírásokat tevékenységük során be kell tartaniuk és tartatniuk.

3.6 SPECIÁLIS ESETEK

3.6.1 ÁLLOMÁS TELEPÜLÉS

Rallye, terep-rallye versenyek időellenőrző állomásainak, illetve gyorsasági és speciál szakaszainak telepítését a rendező által kiadott rajz, vagy itiner alapján kell elvégezni.

Az állomásoknak eltérő utasítástól eltekintve az első versenyző várható érkezése előtt egy órával kell megkezdeniük működésüket.

A település helyességét a sportbírói záró kocsi személyzete ellenőrzi.

A telepített helyet az állomás személyzete vis major esetét kivéve, nem hagyhatja el, ideértendők a lehelyezett jelzőtáblák is. Ennek érdekében sem az állomás, sem annak táblái a verseny időtartama alatt eredeti helyükről nem mozdíthatók el. A vis major esetekben a szakági sportszabályok szerint kell eljárni, de az esetet jegyzőkönyvezni kell.

3.6.2 PARC FERMÉ

A Parc Fermé olyan zárt parkoló terület, amely úgy a versenyzők, mind a közönség előtt el van zárva és az első jármű beállításától az utolsó versenygép kiállításáig tűzrendészeti és közbiztonsági szempontból megfelelő felügyelettel van ellátva.

A Parc Fermé területén a versenyzők számára az idegen segítség igénybevétele tilos. Minden esetben az adott szakág kiírásában szereplő előírások szerint kell eljárni. Az itt feladatot ellátó sportbírók feladata annak biztosítása, hogy a Parc Fermé területén illetéktelenek ne tartózkodjanak. A Parc Fermé területére vonatkozóan csak a technikai bizottság illetékes vezetője vagy a versenyigazgató adhat utasítást.

3.7 MAGATARTÁS A VERSENYPÁLYÁN

A versenyzők kötelesek a sportszabályok szerinti magatartást tanúsítani. A sportbírók kötelessége a versenyt megelőzően a vonatkozó sportszabályok tanulmányozása annak érdekében, hogy az esetleges szabálytalanságok tényét fel tudják ismerni,

illetve jelenteni tudják. Külön kiemelten ismerniük kell az FIA "L": magatartás a versenypályán című fejezetének tartalmát.

3.8 JELENTÉSEK ADÁSA

Pályabírók, jelzésadók, ténybírók ilyen tevékenységükben döntést nem hozhatnak. Feladatuk, hogy a verseny vezetőségének olyan jelentést adjanak az észlelt eseményekről, amely alapján egyértelműen döntést lehet hozni.

IV. Sportbírók nyilvántartása, minősítése, értékelése

Az MNASZ sportbíróinak azonosítására a "Játékvezetői versenybírói igazolvány", valamint az adott évre érvényes azonosító kártya szolgál.

Az azonosító kártyát az SBB bocsátja ki. Az azonosító kártya tartalmazza a sportbíró fényképét, valamint egyéb azonosító adatait.

Az új sportbírói képzés az 1. számú mellékletben szereplő Oktatási Szabályzatban foglaltak alapján történik.

A Szövetség által keretszerződésben meghatározott módon balesetbiztosításban a bírók és a gyakorló bírók kötelezően részesülnek. A bírók által befizetendő éves továbbképzési díj tartalmazza a balesetbiztosításuk éves díjához történő hozzájárulás összegét is. A biztosítás nem érvényes a regisztrált versenyeken.

4.1 NYILVÁNTARTÁS

A sportbírók nyilvántartása az alábbi minősítést tartalmazza, melyet a Bírói Bizottság vezetése vezet. (a bíró első sikeres vizsgájának évét, tevékenységének minősítését.) Egy évnél több megszakítás esetén a nyilvántartásban szereplő évet az SBB a különbözeti vizsgát követően egyedileg határozza meg. Ez lehet a bíró eredeti, korábbi vizsgájának éve, vagy a különbözeti vizsga éve.

A SBB nyilvántartást vezet a sportbírókról, melyet folyamatosan karban tart.

A területi sportbírói testületek külön nyilvántartást vezetnek saját szabályaik szerint a területükhöz tartozó sportbírókról.

A pontos nyilvántartás vezetése érdekében minden sportbírónak a személyi adataiban történt változásokat a SBB-nak 8 napon belül be kell jelentenie.

A sportbíró személyes dokumentumai:

- fekete játékvezetői igazolvány,
- Sportbírói Licenc

4.2 MINŐSÍTÉS

1. gyakorló
2. általános
3. részlegvezető
4. versenyigazgató sportbíró

4.2.1 GYAKORLÓ SPORTBÍRÓK

Az első sikeres vizsgájukon túljutott sporttársak gyakorló bírói minősítést kapnak. Szakági megkülönböztetés nélkül tevékenykedhetnek. A gyakorló bíró végleges bírói igazolványt csak az alapvizsgája évét követő két naptári év után kaphat, amennyiben valamely verseny vezetőbírója azt javasolja és az SBB jóváhagyja. A két évet követően a gyakorló igazolványra való jogosultság megszűnik. Bármilyen, több bírót irányító funkciót nem tölthetnek be.

Költségtérítésük az alapóradíj 80 %-a.

4.2.2 ÁLTALÁNOS SPORTBÍRÓ

Feladatuk többféle lehet: időmérő, értékelő, adminisztratív átvevő, pályabíró, jelzésadó, egyéb bírói munka. Tevékenységük a Sportbírói Kódex 3.2.4., 3.2.5., 3.2.6., 3.2.7., és a 3.2.8 pontokban tételesen szabályozott.

Előmenetelük során (szakáganként értve) részlegvezetői feladatokat kaphatnak a versenyigazgatók javaslatára (minimum 3 éves megfelelő vagy kiemelkedő működés esetén az adott szakágban). Hibás működés esetén (versenyigazgatói jelentésben „NM” jelölés) a SBB etikai és vizsgáló bizottsága a 4.3.1 pontban rögzítettek szerint dönthet.

A fegyelmi felelősségre vonás mellett, a versenyigazgató a rendszeresen tévesztő sportbírókat nem alkalmazhatja a következő versenyeken.

Költségtérítési díjuk az MNASZ Díjtáblázata szerinti alapórabér.

4.2.3 RÉSZLEGVEZETŐ SPORTBÍRÓ

Feladatuk:

- a szakágak sajátosságainak megfelelően nagyobb sportbírói szervezeti egységek munkáját önállóan szervezi, a tevékenységek végzését előkészíti, a területet önállóan, felelősséggel vezeti,
- beosztásában kizárólag a versenyigazgató irányítása alatt áll,
- munkájukat az egyes szakági előírásoknak megfelelően csak külön az adott feladatra vonatkozó speciális képzés elvégzése után végezhetik.

Beosztásuk lehet: időmérés és értékelésvezető, pályabírók vezetője, versenyigazgató-helyettes, gyorsasági és szakasz vezetőbíró (RA, TR).

Részlegvezetői feladatokat ellátó sportbírók listáját a versenyigazgatók vagy a pályabírók vezetőjének javaslatára az SBB vezetősége hagyja jóvá. Előmenetelre 3 éves általános sportbírói (megfelelő vagy kiemelkedő) működés esetén az adott szakágban van lehetőség.

Költségtérítésük az alapóradíj 100 %-os pótdíjával emelt térítési díj.

4.2.4 VERSENYIGAZGATÓ SPORTBÍRÓ

Feladatukat a Sportbírói Kódex 3.2.1. pontja tartalmazza. A versenyek befejezése után 1 héten belül, rendkívüli esemény esetén 24 órán belül a versenyigazgatói jelentést a titkárságra köteles leadni (írásban és elektronikusan is), melyben többek között a sportbírók működését is minősíti.

Névsorukat a SBB vezetőjének javaslatára az Intéző bizottság hagyja jóvá.

Költségtérítésük az alapóradíj 200%-os pótdíjával emelt térítési díj.

4.3 ÉRTÉKELÉS

1. év közben
2. év végén

4.3.1 ÉV KÖZBEN

Az év közbeni értékelésnek két módja van: **a.**, a versenyigazgatói jelentés alapján, **b.**, a felügyelő testületi, rendezői írásos észrevételek alapján.

a., A bírók működésének kontrollálásaként a versenyigazgató a versenyt követően minden beosztott sportbírókat listán rögzíteni köteles. A listán külön ki kell emelni az alábbiakat:

„K” - kiemelkedő, amennyiben a sporttárs beosztásának megfelelő munkáján túl kiemelkedő tevékenységet végzett,

„NM” - nem megfelelő, amennyiben a bíró a munkája során vétséget követett el, feladatát nem látta el szabályszerűen. (A szabályszerűség fogalmába minden a „Sportbírói Kódex”-ben rögzített feladat beletartozik.)

Az így elkészült lista kizárólag az SBB belső használatú anyaga. Az „NM” minősítést kapott sporttársakkal szemben az MNASZ Fegyelmi Szabályzatának 11. § (4) bekezdése alapján az Etikai és Vizsgáló Albizottság elnöke fegyelmi eljárást kezdeményez

Az MNASZ Fegyelmi szabályzatával és az ide vonatkozó jogszabályokkal összhangban a Sportbírói Bizottság Etikai és Vizsgáló Albizottságának eljárása az alábbi eredménnyel zárulhat:

- Az eljárást fegyelmi vétség hiányában megszünteti,
- Megállapítja a fegyelmi vétséget, mely alapján a sportbíróra büntetékéntszóbeli figyelmeztetés,
- írásbeli megrovás,
- a Szövetség által adott kedvezmények legfeljebb egy évi időtartamra történő megvonása (csökkentése, visszaszorítás),
- a Szövetség versenyrendszerében történő szakmai tevékenységtől legfeljebb öt évre való eltiltás büntetés, szabható ki.

E büntetések kiszabásának feltételeit, illetve az eljárás szabályait az MNASZ Fegyelmi szabályzata határozza meg.

Vizsgáló Albizottság elnökének határozatában a sporttársat egy évet elérő vagy azt meghaladó időtartamra eltiltotta a sportszakmai tevékenység végzésétől, a sporttárs akkor kaphat ismételné sportbírói igazolványt, ha minden szakágra kiterjedő (70 kérdéses) sikeres vizsgát tett.

Egy adott rendezvényen a versenyigazgatónak (rendezői, szakágvezetői javaslatra is) jogában áll az adott versenyre vonatkozóan egy sportbíró tevékenységét időlegesen, vagy véglegesen felfüggeszteni. A munkáját ilyen módon befejező sportbíró csak a tényleges tevékenységi időre vonatkozóan kaphat díjazást, és a versenyigazgató köteles a sportbíró munkáját „NM” minősítéssel ellátni. A felfüggesztésről a versenyigazgatónak az eseményről szóló jelentésében ki kell térnie. Minden ilyen esetet a jelentés alapján az SBB-nek az egyéb vétségekre vonatkozó szabályok szerint ki kell vizsgálnia.

b., A sportbírók vétség esetén történő felelősségre vonását az adott rendezvény versenyigazgatóján kívül a felügyelő testület, illetve a rendezőbizottság vezetője is kezdeményezheti az SBB-hez címzetten.

4.3.2 ÉV VÉGÉN

Év végi értékelésnél a SBB áttekinti az éves etikai és vizsgáló bizottság által meghozott határozatokat, áttekinti a versenyigazgatói jelentéseket és elvégzi a minősítési átsorolásokat, illetve előkészíti az IB elé terjesztendő versenyigazgatói névsort.

V. VERSENYZŐI SZABÁLYISMERETI VIZSGÁK

A versenyzők szabályismereti vizsgáztatásának rendjét a szakágak határozzák meg. Amennyiben a szakágak által versenyzői szabályismereti vizsgára kötelezettek vizsgáztatása az SBB szervezésében történik, úgy azt csak az SBB által megbízott személyek végezhetik. Ebben az esetben a vizsgák tematikáját úgy kell összeállítani, hogy a vizsgázó egy legalább 30 kérdéses teszt kitöltésével számot adhasson alapfokú versenyzői szempontú szabályismereteiből. A sikeres vizsga feltétele 75 %-os helyes válasz arány. Az SBB által szervezett vizsgák rendjét minden év januárjának végéig Főtitkári körlevélben közzé kell tenni.

Melléletek:

1.számú mellékelet:

MNASZ SBB oktatási és képzési szabályzata

Az SBB az oktatási és képzési tevékenységét az alábbi módokon végzi:

- új sport bírók képzése, vizsgáztatása
- vizsgával rendelkező sportbírók továbbképzése, tudásszint ellenőrzése, tréningek
- versenyigazgatói konzultáció, tovább képzés
- részleg vezetők, időmérők tovább képzése

I. Új bíró képzés.

1. Az új bírók képzésére szolgáló tanfolyamok minden évben SBB szervezésében és engedélyével indulhatnak.. A tanfolyamokra jelentkezni az SBB web oldalán (www.mnasz-sbb.hu) az ott kért adatok hiánytalan megadása után lehet.
2. A tanfolyamokon való részvétel feltétele a tárgyévben betöltött 18 év, valamint középfokú végzettség.
3. Lehetőség van a területi bírói körzetekben is új bírói tanfolyamok szervezésére, de csak az SBB-vel történt előzetes egyeztetés után, az SBB jóváhagyásával, és az SBB-vel közösen kijelölt előadókkal és vizsgáztatókkal.
4. Tanfolyamokon oktatást csak az SBB oktatói listáján szereplő oktatók végezhetnek.
5. Vizsgáztatást, csak az SBB által kijelölt vizsgáztatók jelenlétében lehet végezni, az SBB által elkészített teszt lapok használatával. A teszt lapok minimum 70 kérdésből állnak, a sikeres kitöltés feltétele a helyes válaszok minimum 75 %-os aránya.
6. A tanfolyamokról az össz óraszám max. 20 %-a lehet hiányzás, minden előadáson jelenléti ívet kell vezetni, 20 %-ot meghaladó hiányzás esetén a hallgató nem bocsátható vizsgára.
7. Sikertelen vizsgát követően egy díjmentes pótvizsga lehetőség áll a vizsgázó rendelkezésére, a vizsgáztatókkal egyeztetett helyszínen és időpontban, egy további pótvizsga díjköteles. A második sikertelen pótvizsga után meg kell ismételni a tanfolyamot.
8. A fentiekben szereplő oktatói és vizsgáztatói listákat az SBB állítja össze.
9. Az új bíró képzés aktuális díjait az MNASZ díjtáblázata tartalmazza.

II. Sportbírók tovább képzése

1. A szakági tovább képzéseket az SBB által, kijelölt személy végezheti. Területekre kihelyezett továbbképzést csak legalább 30 fő részvétele esetén végez az SBB, kisebb létszám esetén össze kell vonni a területeket, illetve a központi tovább képzési lehetőségeket kell igénybe venni. Kihelyezett továbbképzés esetén, az előadó költségeit az adott területnek kell megtérítenie.
2. A szakági tovább képzéseken tesztlapot kell kitölteni, melyben minimum 30 kérdésnek kell szerepelni, és a sikeres teljesítés feltétele a kérdések minimum 75 %-ára történő helyes válaszadás. A kérdések 66 %-ának, egy adott évben, egy szakági tovább képzés esetében minden továbbképzésen megegyezőnek kell lenni, további 33 %-ot az előadó az adott tovább képzésre tetszés szerint állíthat össze, de ezeket is jóvá kell hagynia az SBB-nek.
3. A tesztlapok kitöltésénél minden esetben 2 ellenőrző személynek kell jelen lenni, aki lehet a tovább képzést szervező személy, illetve az SBB oktatói és vizsgáztatói listájáról választott személy vagy - természetesen - a tovább képzést végző személy. Az SBB által központilag elkészített illetve jóváhagyott teszt lapokat az előadó viszi a vizsga helyszínére. Ahhoz, hogy egy sikeres tesztlap alapján elkészüljön az adott évre szóló sportbírói igazolvány, a teszt lapon a fent megjelölt két személy aláírása kell, hogy szerepeljen, valamint egy SBB tag, mint ellenőrző, aláírása.
4. Ahhoz, hogy a fentiek maradéktalanul teljesülhessenek, a tovább képzések helyét és időpontját az év elején egyeztetni kell az SBB oktatási felelősével és vezetőjével, és jóváhagyás után az interneten közzé kell tenni, időpontok, helyszínek és előadók feltüntetésével, legkésőbb február elejéig. Az egyes időpontok mellett fel kell tüntetni a lehetséges maximális részt vevők létszámát. A továbbképzésekre jelentkezni az SBB web oldalán (www.mnasz-sbb.hu) az ott kért adatok hiánytalan megadása után lehet.
5. A tovább képzések illetve az igazolványok kiváltásának aktuális díját az MNASZ díjtáblázata tartalmazza.

III. Versenyigazgató képzés

1. Az SBB minden év elején felterjeszti az IB felé jóváhagyásra a szakágakkal történő egyeztetés után összeállított versenyigazgatói névsort.
2. A névsorban szereplő versenyigazgatók részére az SBB, az év elején, az első verseny előtt továbbképzést, konzultációt tart, melynek célja, az egységes vezető szemlélet kialakítása, az adminisztrációs feladatok egységesítése, jelentések elkészítésének egyeztetése, ennek megszervezése kizárólag az SBB által történhet.
3. A versenyigazgatóknak ezen a képzésen kötelező részt venni.

IV. Részlegvezetők, időmérők tovább képzése

1. Az SBB által összeállított és jóváhagyott részlegvezetői és időmérő listán szereplő személyek részére minden év elején, az első versenyt megelőzően továbbképzést tart.
2. A tovább képzés két részből áll, egy közös, az adott évre szóló friss információk átadását tartalmazó rész, és ezt követően egy szakágakra, illetve területekre bontott, kisebb csoportokban történő képzés, ami tréning jelleggel, és gyakorlati képzéssel is kiegészül.
3. A második rész megszervezhető az elsőtől függetlenül is, de az IV. / 1. pontban szereplő feltételek betartásával.
4. A képzés második részét az egyéb továbbképzésekkel hasonló módon, lásd: II. 2 és 3 pont, teszt kitöltéssel kell zárni.

V. Oktatók, vizsgáztatók

1. Az adott naptári évre az év elején az oktatók és vizsgáztatók névsorát az SBB állítja össze.
2. Minden előadónak a saját témakörében el kell készíteni egy részletes tematikát a tervezett előadásairól, külön az új bíró képzés részére, és külön a továbbképzésekre, azok eltérő tartalma miatt. Mellékelni kell a felhasználásra szánt videó és képanyagokat is.
3. Minden előadónak a saját témakörében 40 tesztkérdés tervet is el kell készíteni. A teszt lapok ezekből kerülnek majd összeállításra.
4. A fenti tematikák és kérdések elfogadása után hagyja jóvá az SBB az oktatók és vizsgáztatók névsorát, a tárgyévet megelőző év december 15-ig.

VI. Tárgyi feltételek

1. A központi oktatások és tovább képzések a szövetség épületében található előadó teremben kerülnek lebonyolításra.
2. A fentitől eltérő helyszínen esetében biztosítani kell a létszámnak megfelelő kulturált elhelyezési feltételeket, valamint vizsga esetén a megfelelő szeparáltság biztosítását.
3. Az SBB a tananyagot elektronikus úton biztosítja a web oldalon (www.mnasz-sbb.hu) keresztül a tanfolyamokon résztvevők részére.

VII. Bírói azonosítók (igazolvány, mellény)

1. Az új bírói vizsgát követő években sportbírói igazolvány abban az esetben adható ki, ha a sportbíró a megelőző évben legalább egy versenyen beosztást nyert és sportbírói munkát végzett, valamint az adott évben legalább egy szakág tovább képzésén részt vett, és sikeresen kitöltötte a tovább képzési tesztlapot. Adott évben, abban a szakágban végezheti tevékenységét, amelynek a továbbképzésén sikeresen részt vett. Ha egy sportbíró többször, rendszeresen és igazoltan írásban jelentkezett versenyekre, de nem nyert

beosztást, az SBB mérlegelheti számára az igazolvány kiadását további 1 évre.

2. Sportbírói igazolványt, új bírók esetében, az eredményesen kitöltött és legalább 3 SBB által kijelölt személy pl. a tanfolyamszervező, egy oktató és egy vizsgáztató által aláírt tesztlap megléte, valamint a tanfolyam díjának befizetése után lehet elkészíteni, illetve tulajdonosának átadni. Az igazolványokat a tárgyév június 30. után csak pótdíj ellenében lehet átvenni. A pótdíj mértéke 50%. Elvesztett igazolványt első esetben díjmentesen, további esetekben eredeti áron pótoljuk.
3. A teszt kitöltésekor a tesztlapra fel kell írni és a beadáskor be kell mutatni a meglévő sportbírói mellényt, nyilvántartásba vétel céljából, és a használhatóságának ellenőrzése miatt. Ha a mellény elhasználódott, vagy nincs, az igazolvánnyal együtt, önköltségi áron be kell egy újat szerezni.
4. Az igazolványokat személyesen, vagy a területi képviselő útján lehet átvenni, kizárólag az igazolvány díjának kifizetése után, mely tartalmazza a biztosítás éves költségét is.
5. Sikeres vizsga illetve továbbképzés után, az adminisztrációs feltételek teljesülése esetén, az igazolványok 1 hónap alatt készülnek el.

VIII. Általánosságok

1. Az SBB csak az összes fenti feltétel teljesülése esetén ad ki sportbírói igazolványt, akár új sportbíróinak, akár tovább képzéseken résztvevőknek.
2. Az összes fenti kérdést érintő vitás esetben első fokon az SBB Etikai és Vizsgáló albizottsága az illetékes fórum.
3. Az oktatásokkal, képzésekkel kapcsolatos valamennyi dokumentumot az SBB őrzi, a dokumentumok megőrzési ideje 3 naptári év.

Jóváhagyta az MNASZ IB 2009. október 28.